

Biroul permanent al Senatului
Bp 378, 17.08.2020

505, 10.08.2020

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea
și completarea Legii nr.176 din 17 iulie 2018
privind internshipul**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.176 din 17 iulie 2018 privind internshipul (b378 din 07.07.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2794/09.07.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D737/09.07.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect, completarea Legii nr.176/2018 privind internshipul, cu completările ulterioare, cu o definiție și un nou capitol, în scopul recunoașterii de către instituțiile și autoritățile publice sau entitățile private, a vechimii în specialitate dobândită de către personalul angajat sau persoanele care doresc să se angajeze, prin programe de internship realizate în afara granițelor României.

În raport de conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente dispozițiile art.73 alin.(3) lit.p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm faptul că prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Întrucât propunerea legislativă poate avea implicații asupra bugetului asigurărilor sociale de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

4. Menționăm că **Expunerea de motive** nu respectă structura instrumentului de prezentare și motivare, prevăzută la art.31 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nefiind cuprinse referiri la impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) și nici la consultările derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ ori la activitățile de informare publică privind elaborarea acestuia.

5. Analizând prezenta propunere, semnalăm că la **art.23⁵** se face trimitere la art.401 din Legea nr.286/2009 Codul penal, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care reglementează în cadrul infracțiunilor contra securității naționale, infracțiunea „*Atentatul care pune în pericol securitatea națională*”, respectiv: „*Atentatul contra vieții săvârșit împotriva unei persoane care deține o funcție de demnitate publică, dacă fapta pune în pericol securitatea națională, se pedepsește cu detențiune pe viață sau închisoare de la 15 la 25 de ani și interzicerea exercitării unor drepturi.*”.

Se impune dezvoltarea dispoziției preconizate la **art.23⁵**, în sensul de a se preciza situațiile concrete care au fost avute în vedere de inițiatori, precum și în ce măsură această trimitere este compatibilă cu obiectul Legii nr.176/2018 privind internshipul, cu completările ulterioare.

Pentru aceste considerente, apreciem că este necesară revederea întregului proiect, astfel încât acesta să se integreze armonios în sistemul legislativ național.

6. În subsidiar, în situația în care se dorește menținerea acestui proiect ca un act de modificare și completare a actului normativ de bază, semnalăm că acesta trebuie să respecte normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens formulăm următoarele **observații**:

a) evenimentul legislativ preconizat are doar natura completării, nu și a modificării. În consecință, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, **titlu** se va reda astfel:

„Lege pentru **completarea** Legii nr.176/2018 privind internshipul”.

b) la **articolul unic**, din considerentul de mai sus, dar și pentru respectarea exigențelor de redactare a actelor normative, **partea introductivă** trebuie redată sub forma:

„Articol unic – Legea nr.176/2018 privind internshipul, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.626 din 19 iulie 2018, cu **completările** ulterioare, se **completează** după cum urmează:”.

c) la **partea dispozitivă a pct.1**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, sintagma „se adaugă” se înlocuiește cu sintagma „se introduce”.

De asemenea, la **lit.c²**), pentru respectarea unității în redactare a actului normativ, propunem ca textul să debuteze astfel: „**angajator – persoana fizică...**”.

Totodată, având în vedere că definiția noțiunii de angajator este cuprinsă la art.14 alin.(1) din Legea nr.53/2003 Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, recomandăm reformularea normei, în sensul indicării trimiterii, fără reluarea dispoziției.

În plus, semnalăm că, în actuala redactare noțiunea de angajator nu include toate categoriile de entități vizate de art.23³ alin.(1) din proiect, respectiv „instituțiile și autoritățile publice, respectiv

organizațiile private din România” și, implicit, nici toate categoriile de personal cu care aceste entități se află în raporturi de muncă sau de serviciu. În consecință, întrucât, în actuala redactare norma preconizată pentru **lit.c²**) a **art.2** din proiect poate aduce atingere egalității în drepturi a cetățenilor în fața legii, principiu consacrat de **art.16 alin.(1) din Constituția României**, republicată, este necesară revederea și reformularea acesteia, în sensul includerii în definiția angajatorului a instituțiilor și autoritățile publice.

d) la **pct.2**, pentru uniformitate în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, propunem ca **partea dispozitivă** să aibă următoarea formulare:

„După capitolul V, se introduce un nou capitol, capitolul **V¹**, **cuprinzând art.23¹-23⁵**, cu următorul cuprins:”.

e) la **art.23¹**, la textul preconizat pentru **alin.(1)**, pentru folosirea terminologiei juridice adecvate, precum și pentru corelare cu **art.23³ alin.(1)**, este necesară înlocuirea sintagmei „instituțiile și autoritățile publice sau private”, cu sintagma „instituțiile și autoritățile publice sau **organizațiile private**”.

Cu privire la obligativitatea recunoașterii programelor de *internship* efectuate în străinătate de către personalul angajat, stabilită la nivelul instituțiilor și autorităților publice sau al organizațiilor private angajatoare din România, având în vedere ipoteza juridică preconizată la **alin.(2) al art.23¹**, cu privire la considerarea perioadei în care a fost desfășurată activitatea în baza contractului de *internship* ca vechime în specialitate, recomandăm a se analiza dacă aceasta nu ar trebui să țină cont de ***cunoștințele și abilitățile dobândite***, raportat la **specializare**.

În plus, referitor la termenul „angajații”, semnalăm că potrivit **art.10** din Codul muncii, „*Contractul individual de muncă este contractul în temeiul căruia o persoană fizică, denumită salariat, se obligă să presteze munca pentru și sub autoritatea unui angajator, persoană fizică sau juridică, în schimbul unei remunerații denumite salariu.*”, iar potrivit **art.5 lit.gg)** din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul administrative, cu modificările și completările ulterioare, „*personalul din administrația publică -*

demnitarilor, funcționarii publici, personalul contractual și alte categorii de personal stabilite în condițiile legii de la nivelul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale și locale;”.

În consecință, pentru evitarea dubiilor în interpretare, recomandăm reformularea acesteia.

La textul propus pentru **alin.(2)**, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, propunem ca sintagma „sunt incidente” să fie înlocuită cu sintagma „**se aplică**”, iar expresia „în mod corespunzător” să fie eliminată ca fiind superfluă.

f) la **art.23² alin.(1)**, semnalăm lipsa de claritate a normei, cu privire la înțelesul expresiei „vor fi recunoscute cu diferențele particulare față de cele reglementate de legea prezentă în România”, fiind necesară exprimarea cu precizie a ipotezei vizate.

Totodată, recomandăm revederea trimiterii la „art.23² alin.(2)”, în situația în care nu sunt vizate în mod exclusiv documentele care probează finalizarea unui program de internship. În situația în care trimiterea este corectă, pentru respectarea uzanțelor normative, aceasta se va face doar la „**alin.(2)**”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

De asemenea, pentru o exprimare specifică stilului normativ, este necesară reformularea sintagmei „de legea prezentă în România”.

La textul propus pentru **alin.(2)** al **art.23²**, pentru claritatea normei este necesar a se preciza dacă sintagma „pentru a putea fi recunoscute” vizează documente sau programe de internship.

De asemenea, pentru o exprimare adecvată stilului normativ, este necesară revederea sintagmei „a efectuat un internship” și eliminarea sintagmei „al prezentei legi”, plasată în finalul textului.

Totodată, privitor la sintagma „cetățeanul român”, având în vedere prevederile cuprinse în Legea nr.176/2018, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul căreia trebuie să se integreze și actualul demers legislativ, recomandăm eliminarea oricăror referiri la *naționalitatea* sau *cetățenia* persoanelor care au urmat programe de internship în afara granițelor țării.

În plus, precizăm că ipoteza preconizată la art.23¹ alin.(1) din propunere nu distinge cu privire la recunoașterea programelor de

internship efectuate în afara granițelor României, în funcție de naționalitatea persoanei care le-a urmat, în contextul în care nu doar cetățenii români pot ocupa funcții sau locuri de muncă în cadrul instituțiilor și autorităților publice ori organizațiilor private.

Precizăm că, **enumerarea varietății tipologiei documentelor** care pot atesta *desfășurarea unor programe de internship* în străinătate, cu ignorarea elementelor de specificitate ale legislațiilor naționale ale statelor în cadrul cărora se efectuează asemenea stagii, este o soluție inadecvată, improprie și inaplicabilă în raport de diversitatea situațiilor ce pot apare, și care, **ar putea fi substituită** prin sintagma **”*oricare mod de probă a finalizării internshipului*”**.

La **alin.(3) al art.23²**, întrucât în actuala formulare norma este dificil de înțeles, este necesară reconsiderarea acesteia, atât cu privire la trimiterea greșită, cât și cu privire la formularea „indiferent de denumirea programului în țara în care s-a desfășurat el”, care nu este specifică stilului normativ.

g) la art.23³, la textul preconizat pentru **alin.(1)**, pentru o exprimare adecvată în context, sintagma „în recunoașterea” se va înlocui cu sintagma „**pentru** recunoașterea”.

De asemenea, pentru respectarea exigențelor normative sintagma „vor accepta” se va înlocui cu verbul, la timpul prezent, „**admit**”.

Observația este valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

La textul preconizat pentru **alin.(2)**, pentru asigurarea caracterului complet al normei, este necesară revederea și reformularea sintagmei „responsabilitatea verificării acurateței informațiilor revine angajatorului”, întrucât potrivit definiției preconizate la **pct.1** din proiect, este vizat doar angajatorul personalului contractual, obligația nefiind stabilită și în sarcina angajatorului celorlalte categorii de personal.

h) referitor la norma preconizată la art.23⁴ alin.(1), este de analizat dacă aceasta nu reia, într-o formă mai detaliată, ipoteza prevăzută de **art.23¹ alin.(1)**, **situație în care una dintre cele două cele două norme trebuie eliminată, acestea neputând coexista în cadrul aceleiași reglementări**, întrucât s-ar crea un **paralelism legislativ**,

aspect interzis potrivit prevederilor art.16 alin.(1) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În consecință, la **alin.(1)** urmează a fi redată doar ipoteza care excedează situației reglementate la **art.23¹ alin.(1)**.

În plus, semnalăm că expresiile „atât în relație cu viitorii angajați”, „la accesarea acestora în organizație”, „care au parcurs programe de internship” nu sunt specifice stilului normativ, fiind necesară revederea acestora.

La **alin.(2)**, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesar a se preciza în ce constă „Acțiunea de recunoaștere”, respectiv care sunt operațiunile ori etapele care o alcătuiesc.

Referitor la expresia „trebuie să producă efecte concrete și imediate în parcursul de carieră al angajaților”, semnalăm că aceasta nu este specifică limbajului juridic fiind necesar a fi reconsiderată, astfel încât să rezulte fără echivoc în ce va consta obligația angajatorului

Referitor la **obligativitatea producerii unor eventuale efecte** determinate de recunoașterea programelor de *internship* efectuate în străinătate în **cadrul carierei angajaților**, stabilite la nivelul instituțiilor și autorităților publice sau organizațiilor private angajatoare din România, este de analizat dacă nu ar fi necesar să se țină cont de ***cunoștințele și abilitățile dobândite de către interni***, în consonanță însă cu **specializarea**, dar și cu ***interesul propriu angajatorului***, îndeosebi, în cazul entităților din mediul privat.

PREȘEDINTE
ROMANIA
dr. Drăgoș ILIEȘCU
PREȘEDINTE
CONSILIUL

București
Nr. 773/06.08.2020

L. nr. 176/2018

M. Of. nr. 626/19 iul. 2018

Lege privind internshipul

1 promulgată prin D. nr. 543/2018 M. Of. nr. 626/19 iul. 2018

Decret pentru promulgarea Legii privind internshipul

2 completat prin O.U.G. nr. 13/2019 M. Of. nr. 186/8 mar. 2019

Ordonanță de urgență pentru completarea Legii nr. 176/2018 privind internshipul

introduce lit. c_1) la art.2 și capitolul II_1, cuprinzând art. 8_1-8_3